

Sygn. akt I CSK 4583/22

POSTANOWIENIE

Dnia 9 lutego 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jacek Grela

w sprawie z powództwa J. N.
przeciwko P. spółce akcyjnej w W.
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym 9 lutego 2023 r. w Izbie Cywilnej w Warszawie,
na skutek skargi kasacyjnej powódki
od wyroku Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu
z 22 marca 2022 r., sygn. akt I ACa 859/21,

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. zasądza od powoda na rzecz pozwanego kwotę 2700 (dwa tysiące siedemset) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 1 kwietnia 2021 r. Sąd Okręgowy we Wrocławiu zasądził od P.S.A. w W. na rzecz powódki J. N. kwoty: 150 000 zł tytułem zadośćuczynienia wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od 25 lutego 2015 r. (pkt I), 46 002,19 zł tytułem skapitalizowanych odsetek od kwoty 130 000 zł za okres od 25 lutego 2015 r. do 30 stycznia 2020 r. z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od 17 grudnia 2020 r. (pkt II), 420 000 zł tytułem skapitalizowanej renty z tytułu zwiększonych potrzeb po 5000 zł miesięcznie za okres od maja 2014 r. do kwietnia 2021 r. z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od 22 listopada 2015 r. (pkt III), rentę po 8 000 zł od maja 2021 r. (pkt IV), 34 127,25 zł z tytułu skapitalizowanej renty

wyrównawczej za okres od stycznia 2015 r. do 31 lipca 2016 r. z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od 22 listopada 2015 r. (pkt V), tytułem odszkodowania 6 341,80 zł wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od 22 listopada 2015 r. do 31 stycznia 2016 r. oraz ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od 1 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty (pkt VI), a nadto ustalił na przyszłość odpowiedzialność pozwanego wobec powódki za skutki zdarzenia z 6 stycznia 2014 r. (pkt VII) oraz oddalił powództwo w pozostałym zakresie (pkt VIII).

Wyrokiem z 22 marca 2022 r. Sąd Apelacyjny we Wrocławiu zmienił wyrok Sądu Okręgowego: w punkcie V o tyle, że początkową datę płatności odsetek ustawowych za opóźnienie ustalił na dzień 8 lipca 2016 r., oddalając powództwo o odsetki od zasądzonej nim kwoty w pozostałym zakresie, w punkcie VIII w ten sposób, że zasądził od strony pozwanej na rzecz powódki dalszą kwotę 88 950 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od kwot: 4 950 zł od 22 listopada 2015 r. i 84 000 zł od 8 maja 2021 r. do dnia zapłaty oraz ustalił wysokość renty zasądzonej w punkcie IV na kwotę po 9 000 złotych miesięcznie, nie naruszając innych rozstrzygnięć tego punktu, a w pozostałym zakresie powództwo oddalił (pkt 1) oraz oddalił obie apelacje w pozostałym zakresie (pkt 2).

W skardze kasacyjnej powódka, jako uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania, wskazała na przesłanki przedsądu przewidziane w art. 398⁹ § 1 pkt 1, 2 i 4 k.p.c.

W ocenie skarżącej w sprawie występują istotne zagadnienia prawne, sprowadzające się do odpowiedzi na pytania: 1. czy zasadne, w świetle wskazań orzecznictwa, szczególnie uzasadnienia uchwały SN III CZP 63/15, jest uznanie, że fakt długiego oczekiwania na świadczenia z NFZ oraz negatywnego wpływu zwłoki w leczeniu na stan zdrowia pacjenta - jest powszechnie znany i dostępny (art. 228 § 1 i 2 k.p.c.), co ma znaczenie dla obowiązków dowodowych poszkodowanego w tym sensie, że nie musi wykazywać niedostępności świadczeń z funduszy publicznych, ale jedynie celowość i uzasadnienie poniesionych kosztów pod kątem medycznym?; 2. czy wysokość renty z tytułu utraconych możliwości zarobkowych musi być ściśle powiązana z danym, ściśle określonym podmiotem, gdzie poszkodowany mógłby realizować swoją aktywność zarobkową, czy też ze względu

na konieczność szacowania tego roszczenia, wysokość świadczenia może być szacowana na podstawie zarobków poszkodowanego sprzed wypadku; a także czy utrata zdolności do pracy zarobkowej, w zakresie w jakim podlega naprawieniu jako szkoda wynikła z tego faktu - ograniczona jest do daty osiągnięcia wieku emerytalnego i uzyskania świadczeń emerytalnych, względnie czy zakres świadczeń emerytalnych jest tu istotnym czynnikiem wpływającym na wysokość renty?; 3. czy fakt skapitalizowania dochodzonej renty przez sąd, a nie stronę powodową, skutkuje tym, że odsetki mogą być zasądzone dopiero po dacie wymagalności ostatniej skapitalizowanej raty, mimo że roszczący konsekwentnie określa żądanie jako okresowe, i odsetki od rat indywidualnie?

Zdaniem powódki istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych, tj. art. 444 § 2 k.c. oraz art. 278 § 1 k.p.c. budzących poważne wątpliwości, jak i rozbieżności w stanowisku judykatury.

W ocenie skarżącej skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

W judykaturze już wielokrotnie wypowiedziano się na temat charakterystyki skargi kasacyjnej (zob. postanowienie SN z 13 czerwca 2018 r., II CSK 71/18). Wskazano tam m.in., że skarga kasacyjna została ukształtowana w przepisach kodeksu postępowania cywilnego jako nadzwyczajny środek zaskarżenia, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa, jednolitości orzecznictwa oraz prawidłowej wykładni, a także w celu usunięcia z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń umożliwiający rozpoznanie sprawy w kolejnej instancji sądowej.

Koniecznej selekcji skarg pod kątem realizacji tego celu służy instytucja tzw. przedsądu, ustanowiona w art. 398⁹ k.p.c., w ramach której Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny skargi kasacyjnej. Ten etap postępowania przed Sądem Najwyższym jest ograniczony - co należy podkreślić - wyłącznie do zbadania przesłanek przewidzianych w art. 398⁹ § 1 pkt 1 - 4 k.p.c., nie zaś merytorycznej

oceny skargi kasacyjnej. W razie spełnienia co najmniej jednej z tych przesłanek, przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest usprawiedliwione.

Istotnym zagadnieniem prawnym w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. jest zagadnienie objęte podstawami kasacyjnymi, doniosłe z punktu widzenia rozstrzygnięcia sprawy i nierozwiązane dotąd w orzecznictwie, którego wyjaśnienie może się przyczynić do rozwoju prawa. Powołanie się przez skarżącego na takie zagadnienie wymaga jego sformułowania oraz uzasadnienia występowania w sprawie (zob. postanowienia SN: z 28 listopada 2003 r., II CK 324/03; z 7 czerwca 2005 r., V CSK 3/05; z 13 lipca 2007 r., III CSK 180/07; z 22 listopada 2007 r., I CSK 326/07; z 26 września 2005 r., II PK 98/05; z 10 maja 2019 r., I CSK 627/18).

Szczegółowa analiza sprawy prowadzi do wniosku, że powyższa przesłanka nie została wykazana. W uzasadnieniu nie powołano argumentów, które mogłyby świadczyć, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne. Wywód prawny uzasadniający istnienie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego, a więc cechującego się nowością i dotychczas niewyjaśnionego w orzecznictwie powinien bowiem wskazywać na wątpliwości kwalifikowane, a nie zwykłe, które mogą być rozstrzygnięte przez sąd powszechny w toku rozpoznawania sprawy (zob. postanowienie SN z 26 września 2019 r., I CSK 228/19). Takich wątpliwości skarga kasacyjna nie zawiera.

Powołanie się na przesłankę przedsądu przewidzianą w art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. wymaga wskazania przepisu prawa, którego wykładnia budzi wątpliwości, określenia zakresu koniecznej wykładni, wykazania, że wątpliwości interpretacyjne mają poważny charakter i wymagają zajęcia stanowiska przez Sąd Najwyższy, a jeżeli podstawą wniosku w tym zakresie jest twierdzenie o występujących w orzecznictwie sądowym rozbieżnościach wynikających z dokonywania przez sądy różnej wykładni przepisu, konieczne jest wskazanie rozbieżnych orzeczeń, dokonanie ich analizy i wykazanie, że rozbieżność wynika z różnej wykładni przepisu (zob. m.in. postanowienia SN: z 15 października 2002 r. II CZ 102/02; z 28 marca 2007 r., II CSK 84/07; z 11 stycznia 2008 r., I UK 283/07 i z 8 lipca 2008 r., I CSK 111/08).

Przyczyną kasacyjną w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. jest potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów. Przez tę rozbieżność należy rozumieć brak zgodności rozstrzygnięć w sprawach o takich samych lub bardzo podobnych stanach faktycznych, w których mają zastosowanie te same przepisy, wykładane lub stosowane w sposób prowadzący do odmiennych - zróżnicowanych albo sprzecznych - orzeczeń albo decyzji procesowych. Jest zatem oczywiste, że rozbieżności tej nie ma w sytuacji, w której sądy wysnuwają odmienne wnioski prawne, a następnie wydają różne orzeczenia w sprawach o różnym podłożu faktycznym, przy braku tożsamyh lub bardzo zbliżonych ustaleń faktycznych albo przy zasadniczo innych żądaniach i zarzutach stron. Nie należy więc zrównywać wielokierunkowości stosowania prawa w niejednakowych stanach faktycznych oraz różnorodności orzecznictwa - naturalnej i uzasadnionej - z rozbieżnością orzecznictwa, zasadniczo niepożądaną i wymagającą krytycznej oceny oraz ewentualnej eliminacji. Skarżąca nie wykazała, że rozbieżność w orzecznictwie rzeczywiście występuje, że jest istotna i że wyraża się odmiennością rozstrzygnięć wydanych w takich samych lub bardzo podobnych okolicznościach faktycznych i prawnych.

Skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., gdy w sprawie doszło do kwalifikowanego: oczywistego naruszenia prawa, widocznego od razu, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez potrzeby głębszej analizy. Konieczne było zatem wykazanie, że Sąd drugiej instancji w sposób oczywisty naruszył przepis jasny i jednoznaczny, którego wykładnia i stosowanie nie budzi żadnych wątpliwości (zob. m.in. postanowienia SN: z 8 marca 2002 r. I PKN 34/01, OSNP 2004, nr 6, poz. 100; z 10 stycznia 2003 r., V CZ 187/02, OSNC 2004, nr 3, poz. 49 i z 11 stycznia 2008 r. I UK 285/07).

W skardze kasacyjnej nie powołano argumentów, które mogłyby świadczyć, że w sprawie doszło do oczywistego naruszenia prawa oraz że w wyniku takiego naruszenia prawa zapadło w sądzie drugiej instancji orzeczenie oczywiście wadliwe. Uzasadnienie wniosku stanowi w istocie próbę zaangażowania Sądu Najwyższego do kolejnej weryfikacji instancyjnej prawidłowości dokonania przez Sąd drugiej

instancji ustaleń faktycznych i oceny prawnej w sprawie, co nie jest celem postępowania kasacyjnego i nie może skutecznie uzasadniać wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania ze względu na przesłankę przedsądu przewidzianą w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.

Biorąc to pod uwagę Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia do rozpoznania skargi kasacyjnej, nie znajdując też okoliczności, które obowiązany jest brać pod uwagę z urzędu w ramach przedsądu.

O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 98 § 1 i 99 w związku z art. 108 § 1, art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c.